

Tiellä kohti tutkimuksellisia kokeiluja – kokemuksia Kelasta

Kokeileva virkamies -seminaari

Signe Jauhiainen ja Miia Saarikallio-Torp
24.5.2018

Kela|Fpa

Kokeiluista tietoa päätöksenteon tueksi

Isien kannustaminen perhevapaille – Informaatiokokeilu

- Tavoitteena on selvittää, voidaanko pienten lasten isille suunnatulla, kohdennetulla informaatiolla vaikuttaa isyysvapaiden (=isäkiintiö) käyttöön.
- Yhä edelleen viidennes isistä ei käytä oikeuttaan isyysvapaaseen lainkaan.
- Isät satunnaistetaan kahteen eri ryhmään:
 - 1) lisäinformaatiota saaviin (treatment-ryhmä) ja
 - 2) ei-saaviin (verrokkiryhmä) isiin.
- Lisäinformaation vaikutusta isyysvapaan käyttöön tarkastellaan rekisteritietojen avulla.
- Suunnitteluvaiheessa oleva tutkimus.

Haasteita I: Tutkimuseettiset näkökulmat

- Peruskysymys: Kelan tulee kohdella asiakkaita yhdenvertaisesti
 - Onko satunnaiskokeilu mahdollinen?
 - Asetetaanko isät lisäinformaation myötä erilaiseen asemaan kuin ne isät, jotka eivät saa informaatiota?
- Tutkittavat eivät voi valita osallistumisestaan interventioon
 - Tutkimukseen osallistuvien informointi?

"Tietoon perustuvan suostumuksen periaatteesta voidaan poiketa, jos ennalta annettava tieto vääristäisi tutkimuksen tuloksia."

(Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2009.)
- Henkilötietojen käsittely tutkimuksessa
 - EU:n tietosuoja-asetuksen huomioiminen

Haasteita II: Käytännön haasteita

- Isien löytäminen
 - Kelan rekistereistä äitiyspäivärahatietojen kautta
 - VRK:n kautta tieto lapsen syntymästä
- Kelan tehtäviin sopivan infokirjeen laatiminen
 - Kirje on sävyltään neutraali
 - Kokeilu voi myös herättää keskustelua ja kysymyksiä
- Yhteistyökumppaneiden löytäminen organisaation sisällä
- Kokeilun ajoitus

Seuraavat askeleet

- Lausunolle Tietosuojavaltuutetun toimistoon sekä Kelan eettiseen toimikuntaan
- Materiaalin suunnittelu
- Asetelman suunnittelu
- Postituksen aikataulutus

- Ohjausryhmän taustatuki tärkeä!

Kiitos!

signe.jauhiainen@kela.fi

mia.sarikallio-torp@kela.fi

Kela|Fpa